

УДК 504.03:687.1

**ПОВЕРНЕННЯ ДО ТЕМАТИКИ ШВИДКОЇ ТА СТАЛОЇ МОДИ
ПІД ЧАС ВИБОРУ ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Я. В. КАЖУКАЛО, С. Ю. ЛОЗОВЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

Вироби «швидкої моди» сьогодні все більше втрачають свою привабливість. Головна мета «швидкої моди» – якнайшвидше реагувати на споживчі потреби, збільшуючи потужності виробництва продукції, миттєво реагуючи на попит споживачів, буквально в режимі реального часу, що призводить до накопичення великої кількості непотрібних товарів та збільшення твердих відходів. Обсяг відходів текстильної промисловості величезний – приблизно 21 мільярд тонн одягу та текстилю відправляється на сміттєзвалища щорічно [1].

Стала мода, на відміну від швидкої, спонукає носіїв одягу до більш уважного ставлення до використаних ресурсів: матеріалів і праці робітників, а також запобігає утилізації товарів, які не знайшли свого споживача [2]. Турбота про довкілля та свідоме споживання вже давно не просто модні течії, а щоденні звички мільйонів людей з усього світу.

Для дослідження обрано зразок одягу – джемпер жіночий (рис. 1), перед та спинка якого виконані із машинною імітацією в'язання гачком. Цю модель представила одна із провідних торгівельних мереж Zara. Вибір цього виробу дозволяє глибше розглянути проблематику швидкої моди та її впливу на зовнішнє середовище.

Рис. 1. Зразок в'язаного виробу, виготовленого в умовах масового виробництва бренду Zara

Представники бренду Zara пишаються тим, що від моменту розробки дизайну до постачання декількох тисяч готових товарних одиниць у магазини по всьому світу необхідно лише два тижні [3]. Однак така швидкість виробництва, задовольняючи потреби значної кількості покупців, спонукає споживачів недбало ставитись до одягу та праці для його виготовлення. Також веде за собою «затоварювання» – накопичення великої кількості непроданих моделей. Ситуація, в якій значна кількість непроданих речей закінчує свій шлях на смітнику або у вогні, починає сприйматися як

несвідоме ставлення до ресурсів і стає серйозним викликом для споживачів та виробників індустрії моди.

В'язання гачком – це давній метод для створення та оздоблення одягу, який в контексті сталої моди перебуває на передньому плані, як важливий спосіб реалізації концепції сталого виробництва одягу. Бренд Zara славиться своїми красивими і модними виробами, тому обраний зразок (рис. 1) яскраво підкреслює актуальність використання в'язання у сучасному одязі. Масове виробництво, яке базується на машинному в'язанні, характеризується великою швидкістю та ефективністю виробництва, проте даний метод не викликає у споживачів відчуття унікальності і не завжди дозволяє отримати складні візерунки та досягти вищого стандарту якості, який часто пов'язують із ручним виготовленням в'язаних виробів.

Процес ручного виготовлення в'язаного полотна вимагає значних витрат часу. А недоліки «швидкої моди» повертають нас до концепцій циркулярного виробництва: багаторазового перевикористання готових виробів для дизайну нових моделей; повторного використання ресурсів за рахунок повної переробки готових товарів.

У цьому контексті викликають інтерес в'язані гачком у різних техніках деталі одягу, які можливо повторно використовувати. Наприклад, окремі елементи ірландського мережива можуть повторно застосовуватись у якості декору або складати нову деталь виробу [4].

Завдання перевикористання готових виробів та їх деталей піднімає питання: на скільки довго ці вироби та деталі зможуть зберігати свою естетичну привабливість, – тобто питання зносостійкості протягом тривалого періоду часу під дією різних факторів. Отже, можна поставити завдання для подальших досліджень: вивчення стійкості в'язаних гачком виробів та їх елементів до дії експлуатаційних навантажень.

Література

1. Кращі європейські практики управління відходами (посібник) / [А. Войціховська, О. Кравченко, О. Мелень-Забрамна, М. Панькевич]. Львів: Видавництво «Компанія “Манускрипт”». 2019. 64 с.
2. Kazhukalo Y., Lozovenko S., Bilotska L. The use of crochet knitting in circular design clothing production. In: Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world”, November 2-4, 2022. BoScience Publisher. Boston, USA. — 2022. pp. 121-125. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichnakonferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-2-4-11-2022-boston-ssha-arhiv/>.
3. "Zara Clothing Company Supply Chain" SCMglobe, [online]. Available: <https://www.scmglobe.com/zara-clothing-company-supply-chain/>
4. Кажукало Я. Техніка ірландського мережива як вид оздоблення виробів сталої моди / Я. Кажукало, С. Лозовенко, Л. Білоцька // Збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції текстильної та фешн технології KyivTex&Fashion, 20 жовтня 2022 р. Київ : КНУТД, 2022 р. С. 89-90.